

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **Rokospol, a. s.**, se sídlem Krakovská 1346/15, Praha, proti žalovanému: **Celní ředitelství Brno**, se sídlem Koliště 21, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2011, č. j. 947-3/2011-010100-21, ve věci zastavení řízení o vrácení přeplatku,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalobce nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu Brno (dále jen „celní úřad“) ze dne 18. 10. 2010, č. j. 25115-19/2010-016200-021; tímto rozhodnutím bylo zastaveno řízení ve věci žádosti žalobce o „vrácení pokuty ve výši 230 000,- Kč uložené rozhodnutím ČIŽP ze dne 31. 1. 2007, č. j. 570/125/07/Vy“, právně kvalifikované jako žádost o vrácení přeplatku podle ustanovení § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

Daná žádost byla doručena celnímu úřadu dne 17. 9. 2010 a svým obsahem se vztahovala k rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 31. 1. 2007,

č.j. 570/125/07/Vy, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 1. 11. 2006, č. j. 47/OOV/061723.08/06/BVA, jímž mu byla uložena pokuta v celkové výši 230 000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 116 odst. 1 písm. d) bod 17 a podle § 116 odst. 1 písm. d) bod 19 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění účinném v rozhodné době.

Shora citované rozhodnutí Ministerstva životního prostředí bylo rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2010, č. j. 5 A 110/2010 – 85, zrušeno a věc byla vrácena zpět k dalšímu řízení, což ve svém důsledku vedlo k tomu, že předchozí právní moc, jakož i vykonatelnost, rozhodnutí o uložení pokuty pozbyla účinku. Celním úřadem vymožená pokuta v uvedené výši, která byla žalobci uložena, tak ztratila oporu v pravomocném a vykonatelném správním rozhodnutí. Žalobce proto žádostí doručenou dne 20. 5. 2010 a označenou jako žádost o „vrácení pokuty uložené rozhodnutím ČIŽP ze dne 31. 1. 2007, č. j. 570/125/07/Vy“ požádal o vrácení uložené pokuty ve výši 230 000 Kč a o vrácení exekučních nákladů ve výši 3 936 Kč, přičemž celní úřad o této žádosti rozhodl v celkem třech rozhodnutích ze dne 16. 7. 2010, č. j. 25115-8/2010-016200-021, č. j. 25115-9/2010-016200-021 a č. j. 25115-10/2010-016200-021. Podle prvních dvou citovaných rozhodnutí se žalobci vrací přeplatek na uložené pokutě ve výši 101 740 Kč z prostředků Státního fondu životního prostředí (č. j. 25115-8/2010-016200-021) a ve výši 101 740 Kč z prostředků obce Kaňovice (č. j. 25115-9/2010-016200-021), jakožto příjemců pokut uložených Českou inspekcí životního prostředí podle ustanovení § 124 odst. 4 vodního zákona. Ve zbývající částce 26 520 Kč nebylo žádosti žalobce o vrácení pokuty vyhověno, neboť ke dni vrácení přeplatku celní úřad evidoval nedoplatek žalobce právě v této částce, a to na pokutě, nákladech řízení a exekučních nákladech uložených jiným, vykonatelným rozhodnutím České inspekce životního prostředí ze dne 12. 6. 2007, č. j. 47/OOH/0712689.07/07BJS. Žádost žalobce o vrácení exekučních nákladů byla celním úřadem zamítnuta (č. j. 25115-10/2010-016200-021).

Žádosti žalobce, doručené dne 20. 5. 2010, tak celní úřad částečně vyhověl výše citovanými rozhodnutími, přičemž první dvě nabyly právní moci dne 4. 8. 2010, neboť je žalobce nenapadl odvoláním. Odvoláním napadl pouze třetí rozhodnutí o vrácení exekučních nákladů, které bylo v důsledku toho změněno rozhodnutím žalovaného tak, že se žalobci vrátí přeplatek na exekučních nákladech ve výši 3 116 Kč.

Na základě těchto skutečností žádost žalobce, doručenou dne 17. 9. 2010, celní úřad vyhodnotil jako opakovanou žádost o vrácení přeplatku, o které již bylo pravomocně rozhodnuto a řízení o ní proto podle § 1 odst. 1 písm. e) zákona o správně daní a poplatků zastavil. Tento postup pak k podanému odvolání potvrdil žalovaný svým rozhodnutím, které bylo napadeno právě projednávanou žalobou. Obsáhle přitom zrekapituloval veškeré skutkové a právní okolnosti případu žalobce a vyjádřil souhlas s postupem celního úřadu, kterému nezbývalo, než řízení v dané věci zastavit.

Podle žalobce se ovšem žalovaný vůbec nevypořádal s argumentací, dle které předmětem žádosti o vrácení přeplatku není jen suma odpovídající exekučované pokutě, ale také částka sražená na náklady správního řízení a na náklady exekuce. Dle jeho názoru je naprosto mylně spojoval s údajným nedoplatkem na nákladech exekuce a nákladech řízení v jiné věci vedené u České inspekce životního prostředí. Se závěrem žalovaného, který potvrdil zastavení řízení v předmětné věci, se proto žalobce nespokojil a uvedl, že setrvává na svých námitkách, které učinil obsahem odvolání proti rozhodnutí celního úřadu, z nichž zdůraznil následující:

- celní úřad přistoupil k vymáhání uložené pokuty, aniž by vzal na vědomí, že probíhalo řízení před Městským soudem v Praze a vypořádal se s výzvou na odklad exekuce;
- celní úřad se nevypořádal s požadavkem na náhradu částky odpovídající nákladům správního řízení a nákladům exekuce;
- exekuci prováděl celní úřad, po kterém požadoval žalovaný vrácení exekuvované částky, jejíž rozdělení mezi další subjekty (obec Kaňovice a Státní fond životního prostředí) nepovažuje za relevantní.

S ohledem na to se žalobce domnívá, že byl rozhodnutím žalovaného, stejně jako jemu předcházejícím rozhodnutím celního úřadu, zkrácen na svých právech, a proto navrhl, aby krajský soud obě rozhodnutí zrušil; současně navrhl, aby byl žalovaný zavázán k zajištění vrácení té částky, kterou celní úřad podle názoru žalobce předčasně vybral.

Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na příslušné pasáže odůvodnění svého rozhodnutí, z něhož je patrné, proč námitkám žalobce nevyhověl. Poté provedl rekapitulaci daného případu, přičemž k jednotlivým důvodům žaloby uvedl, že celní úřad měl stanovenou povinnost vybrat a vymáhat uloženou pokutu podle § 99 odst. 2 vodního zákona bez ohledu na to, zda byla podána správní žaloba, která nemá odkladný účinek. Připomněl, že rozhodnutí o uložení pokuty nabylo právní moci dne 15. 2. 2007 s tím, že pokuta a náhrada nákladů řízení se staly splatnými dne 3. 3. 2007. Udělené pokuty přitom nesměřují do státního rozpočtu, ale případnou v souladu s ustanovením § 124 vodního zákona z poloviny do rozpočtu obce, v jejímž katastru došlo k porušení předpisů, a z poloviny do rozpočtu Státního fondu životního prostředí. K vrácení pokuty jsou tak povinni její příjemci (§ 96a zákona o správě daní a poplatků) a v tomto smyslu byla vyřízena i původní žádost žalobce o vrácení pokuty, doručená celnímu úřadu dne 20. 5. 2010, byť s výjimkou částky 26 520 Kč. Proto pokud podal žalobce opakovanou žádost o vrácení pokuty, doručenou dne 17. 9. 2010, nezbývalo než řízení o této žádosti zastavit. Současně poznamenal, že rozdíl mezi výší pokuty a vrácenou částkou z prostředků příjemců pokuty je evidovaný nedoplatek u celního úřadu ve výši 26 520 Kč, nikoli náklady exekuce a náklady řízení, jak se žalobce mylně domnívá. Navrhl proto, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud, v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházející jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobce napadl žalobou u krajského soudu rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí celního úřadu, jímž bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce z důvodu dle § 1 odst. 1 písm. e) zákona o správě daní a poplatků, jež stanoví, že: *„není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové řízení se zastaví, jestliže bylo ve věci návrhu již pravomocně rozhodnuto, nejde-li o rozhodnutí prozatímní povahy (procesní)“*.

Podstatou projednávané věci je tedy pouze posouzení toho, zda nastaly skutečnosti pro zastavení ve shodě se shora citovaným § 1 odst. 1 písm. e) zákona o správě daní a poplatků, nikoli meritorní důvody pro podání žádosti o vrácení přeplatku, resp. uložené a vymožené pokuty ve výši 230 000 Kč. Jinými slovy – jedná se o posouzení správnosti a zákonnosti správního rozhodnutí procesní povahy, přičemž meze tohoto posouzení jsou judikaturou jasně vymezeny tak, že soud ve správním soudnictví přezkouvává jen existenci důvodů pro zastavení řízení; shodně srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004,

č. j. 3 Afs 17/2003 – 52, publikovaný pod č. 340/2004 Sb. NSS, či ze dne 28. 2. 2007, č. j. 7 Afs 4/2006 – 89, oba dostupné na www.nssoud.cz, jejichž závěry lze mutatis mutandis vztáhnout i na nyní posuzovanou, jakkoli se netýkaly přímo písm. e), ale písm. g), resp. h) v odst. 1 § 1 zákona o správě daní a poplatků.

To znamená, že v daném případě bylo předmětem posouzení toliko to, zda se ze strany žalobce skutečně jednalo o opakovanou žádost o vrácení pokuty či nikoli.

Ze shora provedené stručné rekapitulace, jakož i z předloženého správního spisu, je přitom zřejmé, že žalobce inicioval vrácení pokuty poprvé ve své žádosti, doručené dne 20. 5. 2010, a to v souvislosti se zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 A 110/2010 – 85 a na něho navazujícím zrušujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2010, č. j. 5 A 110/2010 – 85, v důsledku kterého se celá věc vrátila do fáze odvolacího řízení. O této žádosti celní úřad rozhodl a ačkoli jí vyhověl pouze částečně, žalobce proti předmětným rozhodnutím celního úřadu ze dne 16. 7. 2010, č. j. 25115-8/2010-016200-021 a č. j. 25115-9/2010-016200-021, nepodal odvolání. Obě citovaná rozhodnutí tak nabyly právní moci dne 4. 8. 2010 a lze jednoznačně říci, že o žádosti (návrhu) žalobce o vrácení předmětné pokuty již bylo pravomocně rozhodnuto. Žalobce však i přesto (nebo možná právě proto) podal novou žádost o vrácení pokuty doručenou celnímu úřadu dne 17. 9. 2010 a označenou v podstatě stejně jako původní žádost doručenou celnímu úřadu dne 20. 5. 2010. Stejně tak, jako ve své první žádosti i v pořadí druhé žádosti žalobce požadoval vrácení pokuty ve výši 230 000 Kč, přičemž sám poznamenal, že v dané věci již jednou bylo celním úřadem rozhodnuto a stanoveno předmětnou pokutu částečně vrátit, a to z prostředků příjemce pokuty, tj. Státního fondu životního prostředí a obce Kaňovice. Státní fond rozvoje životního prostředí tak učinil, obec Kaňovice nikoli s tím, že nemá žádné prostředky k vrácení. Žalobce proto opakovaně požádal o vrácení těchto prostředků celní úřad. Vyjádřil přitom přesvědčení, že není oprávněn požadovat vrácení pokuty po obci Kaňovice, ale výlučně po celním úřadě, který je kompetentní k jejich vrácení. Celní úřad rozhodl o provedení exekuce, i když věděl, že ve věci byla podána správní žaloba, a proto podle názoru žalobce musí být povinen věc napravit.

Se zmíněnou povinností napravit věc a vrátit žalobci již vymoženou pokutu lze v obecné rovině souhlasit, nelze však již souhlasit se způsobem, jakým se o to žalobce snaží. Podle názoru krajského soudu se totiž ze strany žalobce jedná o opakovanou žádost podanou poté, co mu prostředky přiznané v předchozích již pravomocných rozhodnutích celního úřadu nebyly vráceny, resp. byly vráceny pouze částečně (Státním fondem životního prostředí), což nelze akceptovat. Tento problém nelze řešit prostřednictvím opakované žádosti o vrácení pokuty a pokud žalobce nesouhlasil s tím, že mu bude pokuta vrácena z prostředků jejího příjemce tak, jak o tom bylo celním úřadem rozhodnuto na základě jeho první žádosti, měl proti těmto rozhodnutím možnost podat odvolání, kterou nevyužil; odvolání podal pouze v případě rozhodnutí celního úřadu ohledně vrácení exekučních nákladů (viz výše).

Podstata žádosti žalobce podané dne 17. 9. 2010 je zjevně stejná jako v případě žádosti žalobce podané dne 20. 5. 2010 a opět směřuje k vrácení vymožené pokuty, o čemž již bylo celním úřadem jednou rozhodnuto. Nelze proto o žádosti žalobce rozhodnout podruhé a negovat tím předchozí pravomocné rozhodnutí celního úřadu. Tím by byl popřen jeden z principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty spočívající mj. v nezměnitelnosti pravomocného rozhodnutí, tzv. negativní materiální právní moc. Jde o stav, kdy již nelze do správním rozhodnutím založených, změněných či zaniklých práv či povinností zasahovat prostřednictvím žádných prostředků, ani již nelze ve věci znovu

rozhodovat – neodvolatelně je dána překážka věci rozhodnuté – rei iudicata, resp. v daném případě rei administrata. I v řízení před správními orgány totiž platí obecná zásada non bis in idem (ne dvakrát v téže věci), která je vyjádřena právě v § 1 odst. 1 písm. e) zákona o správě daní a poplatků. Použití uvedeného ustanovení bylo proto plně na místě, neboť se v daném případě jednalo o téhož účastníka řízení (žalobce) i totožnost samotné věci (kauzy), která byla rozhodnuta předchozími pravomocnými rozhodnutími celního úřadu o vrácení přeplatku pod č. j. 25115-8/2010-016200-021 a č. j. 25115-9/2010-016200-021.

Žalovaný odvolací orgán tedy nepochybil, pokud odvolání žalobce zamítl a potvrdil předchozí rozhodnutí celního úřadu o zastavení řízení z důvodu existence překážky věci pravomocně rozhodnuté. Nadto je třeba poznamenat, že žalovaný se ve svém rozhodnutí podrobně vypořádal i s argumentací žalobce, na kterou je v žalobě odkazováno, jakkoli překračuje meze možného přezkoumání napadeného rozhodnutí krajským soudem.

V tomto směru – pouze pro úplnost – poukazuje krajský soud na již výše zmíněné meze možného přezkoumání rozhodnutí o zastavení řízení, jakožto rozhodnutí ryze procesní povahy. Posuzoval tedy toliko důvody pro zastavení řízení v daném případě a dalšími námitkami žalobce se blíže nezabýval. V opačném případě by totiž nahradil dispozici žalobce ve vztahu k přezkoumání důvodů pro meritorní rozhodnutí ve věci vrácení pokuty, jež nebyla žalobou (a ani odvoláním) napadena, i když důvody v žalobě uvedené svědčily pro snahu o jejich přezkoumání.

Na základě všech těchto skutečností byla žaloba shledána nedůvodnou a vzhledem k tomu, že v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž je třeba přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (navíc výslovně sdělil, že je nepožaduje).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27.11.2012

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu